

12. kifiz gyakorlat

2013. december 4.

1. (**6.30.) Egy 0,5 kg tömegű testet olyan rugóra függesztünk, amely 0,1 N erő hatására 8 cm-rel nyúlik meg. A testre mozgása során sebességével arányos ellenállás hat, amely $0,01 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ sebesség esetén 0,05 N. A $t = 0$ pillanatban a testet 5 cm-rel kimozdítjuk egyensúlyi helyzetéből, és kezdősebesség nélkül indítjuk. Határozzuk meg a test mozgását!
2. (6.31.) Hogyan változik meg az előző feladatban a test mozgása, ha olyan rugóra akasztjuk, amely 1 N hatására 8 cm-rel nyúlik meg és minden egyéb körülményt változtatlanul hagyunk?
3. (*6.32.) $m = 10$ kg tömegű anyagi pont egy a centrumtól mért távolsággal arányos visszatérítő erő hatására egyenesvonalú lengéseket végez. A környező közeg ellenállása a pont sebességével arányos. Határozzuk meg a T rezgésidőt, ha az amplitúdó három teljes lengés után tizedére csökken! (A rugóállandó: $D = 20 \frac{\text{N}}{\text{m}}$)
4. (6.33.) Egy csillapított rezgésnél az amplitúdó hat teljes rezgés után tizedére csökken. A rezgésidő $T = 0,8$ s. Határozzuk meg a rezgési folyamatra jellemző D/m állandót és β csillapítási tényezőt!
5. (6.34.) D direkción erejű rugó felfüggesztési pontja $x_g(t) = x_0 \cos \omega t$ szerint mozog. A rugóra függesztett m tömegű test súrlódó közegbe nyúlik, ezért $-k\dot{x}$ fékező erő hat rá. Mekkora a test stacionárius rezgéseinek amplitúdója?
6. (*6.35.) Csillapított lineáris harmonikus oszcillátort kényszerrezgésbe hozunk. A mozgás folyamán lesz olyan időpont, amikor az oszcillátor sebessége a legnagyobb. Ha megváltoztatjuk a kényszererő frekvenciáját, megváltozik a legnagyobb sebesség értéke is. Hogyan válasszuk meg a kényszerrezgés frekvenciáját, hogy ez a legnagyobb sebesség (mint a frekvencia függvénye) maximális legyen? Mekkora körfrekvenciánál legnagyobb a rezgés amplitúdója?
7. (**6.36.) Valamely csillapított, kényszerrezgést végző rendszer jósági tényezőjét a következőképpen definiáljuk:

$$Q = 2\pi \frac{\text{a rendszer által tárolt energia}}{\text{egy periódus alatt disszipált energia}}$$

Határozzuk meg a $Q(\omega)$ függvényt!